

Заключения на Съвета относно повишаване на наличността и конкурентоспособността на европейското аудио-визуално и медийно съдържание

(2021/C 501 I/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ОТЧИТА, ЧЕ:

1. Наличността и ефективната достъпност на европейското аудио-визуално и медийно съдържание са все по-важни за устойчивото развитие на европейския медиен сектор и са неразривно свързани със стимулирането на културното и езиковото[...] многообразие като основен актив на неговата конкурентоспособност.
2. За да се постигне тази цел, целенасочени секторни и хоризонтални мерки на политиките следва да гарантират подходящо присъствие на европейските аудио-визуални произведения и медийно съдържание и да стимулират нови източници на финансиране и модели на разпространение с оглед на нарастващото присъствие на глобални доставчици и платформи за аудио-визуално и медийно съдържание.
3. Подобни мерки са още по-важни, тъй като пандемията от COVID-19 оказва значително въздействие върху равнището и структурата на финансиране на европейското аудио-визуално съдържание. Тя ускори пазарните тенденции на повишено предлагане и търсене на съдържание от онлайн доставчиците във връзка с дела на кинематографичните и други аудио-визуални произведения, произхождащи от различни национални пазари, отношенията между успешно излизашите на екран филми и видеото по заявка (VOD) и неравномерната видимост на тези произведения на различните пазари (¹).
4. Сповишеното търсене на онлайн съдържание се появяват по-сложни бизнес модели за финансиране на инвестициите от страна на доставчиците на видео по заявка и за лицензиране, докато по-голямата част от европейското аудио-визуално и медийно съдържание все още се произвежда от традиционни участници като публични и частни медийни дружества и независими продуценти, които притежават капацитета за разработване на нови проекти и разкриване на нови таланти [...]. Въпреки че публичното финансиране е по-важно за някои сектори в сравнение с други, в същото време продължават да съществуват различия между системите и капацитета на различните държави.
5. Освен това пандемията от COVID-19 увеличи разликата между приходите от рекламата в интернет и традиционната реклама. Макар телевизионната реклама да запази сравнително успешно конкурентната си позиция спрямо използването на реклама в интернет до кризата, свързана с COVID-19, през 2021 г. делът на онлайн рекламата нарасна (²).
6. Разпространението на аудио-визуално и медийно съдържание все повече се осъществява онлайн, по-специално чрез онлайн платформи, и играе важна роля в потока от приходи на медийните дружества. Тъй като творческото и културното съдържание има голям икономически потенциал за Европа както онлайн, така и офлайн, е важно да се гарантира справедлив достъп до него, за да се гарантират демократичният дебат, медийният плурализъм и културното и езиковото многообразие.
7. За да се увеличат наличността и конкурентоспособността на европейското аудио-визуално и медийно съдържание, следва да се предприемат по-нататъшни действия по следните приоритети:
 - а) културно многообразие
 - б) популяризиране и присъствие на европейското съдържание
 - в) устойчивост

A. КУЛТУРНО МНОГООБРАЗИЕ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ОТЧИТА, ЧЕ:

8. Тъй като културното многообразие и творчеството са в основата на европейския аудио-визуален и медиен сектор в конкуренция с друго широко достъпно съдържание на международния пазар, е важно да се увеличи капацитетът на тези сектори, за да се достигне до по-широка публика, да се увеличи разпространението на съдържанието и да се популяризират различните му форми на изразяване, иновации и таланти, като същевременно се запазят нашите стратегически културни ценности.

(¹) Годишник 2020 – 2021 г., основни тенденции, Европейска аудио-визуална обсерватория (Съвет на Европа), Страсбург, 2021 г., стр. 20 – 21.

(²) Годишник 2020 – 2021 г., основни тенденции, Европейска аудио-визуална обсерватория (Съвет на Европа), Страсбург, 2021 г., стр. 46.

9. Цифровите решения могат да улеснят по-голямата достъпност, а съвместните продукции, подкрепата за трансграничното разпространение, един динамичен независим сектор на киното и на разпространението, насърчаването на езиковото многообразие и свободата на творчеството могат да окажат значително въздействие върху осигуряването на по-голяма наличност на съдържанието и подобряване на конкурентоспособността на аудио-визуалния сектор.

ПОДЧЕРТАВА, ЧЕ:

10. Съвместните продукции, както и международното сътрудничество между специалисти на всички равнища в рамките на веригата за създаване на стойност (творчество, обучение, разработване, продуциране, популяризиране, разпространение), улесняват трансграничното разпространение на аудио-визуални произведения, допринасят за по-добро развитие на сектора в държавите партньори и спомагат за подобряване на културния и икономическия обмен.
11. В съответствие с принципа на субсидиарност международните съвместни продукции са предмет на различни системи за финансиране и аудио-визуален капацитет в държавите членки, с различни дялове от разнообразно европейско съдържание в рамките на европейските и международните пазари.
12. За да могат европейските аудио-визуални произведения да постигнат успех както на европейските, така и на международните пазар, е изключително важно съдържанието да отговаря на високи стандарти по отношение на високото качество и иновациите, да отразява културното и тематичното многообразие на европейското общество и, когато е приложимо, да има международна привлекателност.
13. Историческата и културната стойност на аудио-визуалните архиви представлява важен актив за сектора и трябва да бъде запазена, за да се улесни разпространението и евентуалното повторно използване на съдържанието в интерес на обществото.
14. По отношение на свободата на творчеството е важно да се запазят свободата на изразяване, медийният плурализъм и многообразието на мнения и идеи, които са сред основните ценности на Европейския съюз.
15. Специално внимание следва да се обърне на достъпността на съдържанието за хората с увреждания и за възрастните хора.
16. Обществените медии в Европа играят важна роля за защитата на обществения интерес, насърчаването на многообразието на мнения, създаването на ново и иновативно съдържание и идеи и борбата с дезинформацията и невярната информация.
17. Справедливото възнаграждение на авторите, продуцентите и другите носители на права е от съществено значение за тяхната свобода на творчество и икономическа независимост, както и за устойчивостта, оригиналността и конкурентоспособността на медийния сектор.
18. Участие, което е балансирано по отношение половите и е социално приобщаващо, допринася за подобряване на качеството и разширяване на хоризонтите на европейското аудио-визуално и медийно съдържание.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

19. Да улесняват съвместните продукции, по-специално като стимулират европейски модел на съвместни продукции и насърчават разпространението на такива продукции в участващите държави и извън тях, като същевременно отчитат променящия се контекст на инвестициите от страна на доставчиците на видео по заявка ⁽³⁾.
20. Да насърчават обмена на ноу-хау относно съвместните продукции и да стимулират сътрудничеството на ранен етап от разработването на съвместни продукции и между специалистите по цялата верига за създаване на стойност.
21. Да разработват подобрени политики за повишаване на конкурентоспособността на европейския аудио-визуален сектор чрез насърчаване създаването на висококачествено европейско съдържание, което може да привлече по-широка публика, като същевременно оказват подкрепа за авторите като ключови създатели на съдържание и за съвместните продукции, както и за разпространението на оригинално съдържание.
22. Да насърчават една по-голяма наличност на оригинално съдържание на различни езици и да подкрепят разработването на цифрови решения, позволяващи езиково многообразие и осигуряващи възможност за гледане на съдържанието на оригиналния език.
23. Да стимулират разработването на ефективни маркетингови инструменти и стратегии за филмовата аудитория и укрепването на медийната и филмовата грамотност, като същевременно вземат предвид анализа на аудиторията и очакванията ѝ.

⁽³⁾ В този контекст ще бъде от съществено значение докладът на работната група по отворения метод на координация относно съвместните продукции.

24. Да насърчават баланс между половете и социалното многообразие при създаването на съдържание, като въвеждат стимули, чрез които заинтересованите страни в аудио-визуалния сектор се насърчават да се стремят към равенство, многообразие и приобщаване, като същевременно се защита свободата на творчеството.
25. Да се стремят да правят необходимото за това съдържанието на националните архиви и институциите за филмово наследство да се съхранява и популяризира и да бъде на разположение в по-голям мащаб, като същевременно гарантират зачитането на съответните права върху интелектуалната собственост.

ПРИКАНВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

26. Да продължи да подкрепя — чрез мрежите „МЕДИА“ на „Творческа Европа“ — европейските независими услуги за видео по заявка, които имат голям дял европейско съдържание и правят това съдържание видимо чрез дейностите си за осигуряване на присъствието му.
27. Да поддържа процеса на консултации чрез Европейския филмов форум с държавите членки и всички имащи отношение заинтересовани страни относно начините за стимулиране на дългосрочното разпространение на европейско съдържание, произтичащо от съвместни продукции и други форми на трансгранично сътрудничество, като същевременно взема предвид резултата от диалога с аудиовизуалната индустрия, обявен в плана за действие за медийния сектор, относно начините за подобряване на трансграничния достъп до и наличност на аудио-визуално съдържание.

Б. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ И ПРИСЪСТВИЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО СЪДЪРЖАНИЕ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ОТЧИТА, ЧЕ:

28. Достъпът до разнообразно аудио-визуално съдържание и информация на всички езици на ЕС, както и до надеждно и сигурно съдържание, е от голямо значение.
29. Обществените медии в Европа играят важна роля за опазването на демократичните ценности, насърчаването на многообразието на мненията и подобряването на наличността и конкурентоспособността на европейското съдържание, особено когато се използват иновативни технологични инструменти.
30. Разпоредбите относно популяризирането и осигуряването на присъствието на европейското аудио-визуално и медийно съдържание имат за цел да играят важна роля за гарантиране на медийния плурализъм, засилване на културното многообразие, укрепване на международната конкурентоспособност и насърчаване на независимото продуциране.
31. В сравнение с традиционните начини на разпространение, намирането на европейски произведения на платформите за видео по заявка може да бъде трудно за потребителите. Поради това е важно да се анализира пазарът и да се прави оценка на ефективността на мерките за осигуряване на присъствие на съдържанието.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

32. Да ускорят транспонирането на преразгледаната Директива за аудио-визуалните медийни услуги ⁽⁴⁾, тъй като ефективното ѝ изпълнение ще допринесе за подобряване на онлайн достъпа до европейски произведения.
33. Да стимулират обсъждането на съществуващите и предвижданите решения във връзка с популяризирането на европейските произведения и да създадат условия за обмен на най-добри практики относно мерките за осигуряване на присъствието на европейските произведения в съответствие с различните бизнес модели.
34. Да развият обмена на най-добри практики и да подобряват сътрудничеството между регулаторните органи в областта на аудио-визията и организациите за финансиране на филми.
35. Да подобряват и улесняват откриваемостта на законно достъпно и творческо съдържание онлайн на всички езици на Европейския съюз, по-специално чрез онлайн инструменти като Agorateka ⁽⁵⁾, с цел лесното идентифициране на това съдържание сред широк спектър от други видове съдържание.
36. Да насърчават разработването на бази данни като Lumiere VOD ⁽⁶⁾, за да се улесни проверката на страната на произход на европейските произведения.

⁽⁴⁾ Директива за аудио-визуалните медийни услуги (вж. позоваването в приложението).

⁽⁵⁾ Паневропейски портал на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO): <https://agorateka.eu/ea/About>

⁽⁶⁾ Първият онлайн указател на европейски филми, достъпни във формат видео по заявка, стартиран от Европейската аудио-визуална обсерватория на 16 април 2019 г. в Съвета на Европа.

37. Да насърчават непрекъснатата подкрепа за киноразпространението на европейски произведения, включително подкрепата за по-малки и независими дистрибутори, с цел циркулиране на голямо разнообразие от европейски филми, и да подкрепят фестивалите като ефективни канали за представяне на оригинално и разнообразно съдържание на национално, европейско и международно равнище.
38. Да направят оценка и да обсъдят настоящото положение на европейските произведения в Европейския съюз, като вземат предвид пазарната позиция на различните заинтересовани страни и всички други имащи отношение фактори (равни условия на конкуренция, аудио-визуални и езикови особености в различните държави, сега действащото определение за европейски произведения ⁽⁷⁾ и др.), с цел да се гарантира разнообразен, справедлив и балансиран пазар за европейските произведения.
39. Да проведат размисъл за цифровия и технологичния суверенитет на Европа, като вземат предвид съществуващите европейски доставчици, и да анализират добавената стойност на евентуална европейска платформа в сътрудничество с обществените медии, включваща европейско съдържание от държавите членки, което да бъде достъпно за възможно най-голям брой граждани на ЕС, като същевременно гарантират зачитането на съответните права върху интелектуалната собственост и действащите разпоредби в областта на конкуренцията и държавната помощ.
40. Да насърчават обществените медии да предоставят нови възможности на независимите продуценти при създаването и популяризирането на европейско съдържание.
41. Да разработват и стимулират нови схеми за насърчаване продуцирането и разпространението на европейски аудио-визуални произведения, насочени към децата и младежите.

ПРИКАНВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

42. Да продължи да играе активна роля за улесняване на безпроблемното изпълнение на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги чрез прецизно наблюдение, докладване и подкрепа за държавите членки.
43. Да анализира състоянието на европейския аудио-визуален пазар, като се съсредоточи върху основните предизвикателства и дисбаланси от гледна точка на ЕС и възможните решения.

В. УСТОЙЧИВОСТ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ПОДЧЕРТАВА, ЧЕ:

44. За да постигне устойчиво развитие, медийният сектор трябва да се опре на своите предимства (напр. креативност и културно многообразие); съдържанието трябва да стане достъпно и видимо; и секторът да се адаптира към предизвикателствата и възможностите, предлагани от цифровата трансформация.
45. Платформите и онлайн доставчиците, в качеството си на глобални участници в цифровата икономика, играят важна роля за гарантиране на наличността, достъпността и разпространението на съдържание. Същевременно те придобиват все по-голямо значение за демократичния дебат, културното многообразие, зачитането на основните права и ценности, закрилата на непълнолетните от вредно съдържание и защитата на правата върху интелектуалната собственост.
46. Териториалното и изключителното лицензиране продължават да бъдат от съществено значение за свободата на творчеството, за устойчивостта и финансирането на сектора, както и за осигуряването на основа за разработване на нови бизнес модели.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

47. Да насърчават лицензионните практики, насочени към осигуряване на по-справедливи отношения между доставчиците на видео по заявка, платформите, независимите продуценти и други носители на права по цялата верига за създаване на стойност, и да стимулират разработването на мерки, предназначени да дадат възможност за прозрачна и изчерпателна информация относно използването на аудио-визуални произведения в онлайн услугите, включително възможността за достъп до данни относно общия брой гледания и териториите.
48. Да стимулират конкурентоспособността на европейския аудио-визуален сектор, като отчитат ролята на териториалното и изключително лицензиране на права в системата за финансиране на европейските произведения. Въпросът за лицензирането следва да бъде включен и в диалога, обявен в плана за действие за медийния сектор, относно разпространението на аудио-визуални произведения.

⁽⁷⁾ Както е посочено в Директивата за аудио-визуалните медийни услуги. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0013&from=BG>

49. Да стимулират и подкрепят подходи за финансиране, акцентиращи върху иновациите, растежа, технологиите и структурата на сектора.
50. Да продължат да стимулират имащите отношение действия в рамките на плана за действие за медийния сектор, като насърчават преобразуването и издръжливостта на независимите аудио-визуални и медийни дружества, по-специално MediaInvest, чиято цел е да се стимулират инвестициите в продуцирането и разпространението на аудио-визуални произведения, както и интерактивния инструмент, насочващ медийните дружества чрез различни инструменти за подкрепа.
51. Да насърчават увеличаването на обема на европейските аудио-визуални произведения в каталозите по заявка с качествени филми, обхващащи широк спектър от теми и възрастови групи, и да направят оценка на възможността за създаване на публично-частни партньорства за разпространение на висококачествено съдържание на национално, европейско и международно равнище.
52. Да акцентират върху инвестирането в устойчивостта на гражданите чрез мерки за цифрова и медийна грамотност с цел насърчаване придобиването на знания и критичното мислене. Това следва да даде възможност на потребителите да идентифицират незаконното съдържание и дезинформацията, както и да разбират функционирането на инструментите за препоръчване на базата на алгоритми и да се възползват от откриваемостта на съдържанието.
53. Да засилват и подобряват обучението на специалистите и дружествата, за да им помогнат да се адаптират към променящия се модел на създаване и разпространение в контекста на основаните на изкуствен интелект (ИИ) системи, както и да стимулират процесите на преквалификация и повишаване на квалификацията.
54. Да стимулират и подкрепят новите възможности, които цифровата икономика предлага за разпространението на съдържание, като обръщат специално внимание на справедливия баланс между разработването на системи с ИИ и начина, по който тези системи използват съдържанието, за да се гарантира конкурентоспособността както на сектора на ИИ, така и на аудиовизуалния и медийния сектор. В този контекст да гарантират еднакви условия на конкуренция между имащите отношение заинтересовани страни и да помагат на аудио-визуалния и медийния сектор да процъфтява, без да се възпрепятства динамиката на иновациите.
55. Да предприемат всички необходими мерки за предотвратяване на достъпа до незаконно аудио-визуално съдържание на национално равнище и на равнището на ЕС и да въведат ефективно правоприлагане онлайн срещу нарушенията с търговско измерение.
56. Да предприемат необходимите мерки, за да може медийният сектор да се възползва от възможностите, предлагани от Европейския зелен пакт и Европейския закон за климата.
57. Да обсъдят възможните инициативи на политиките, свързани с рамката за рекламиране в интернет, за да се гарантират справедливи правила за рекламирането в интернет и традиционното рекламиране по отношение на аудио-визуалното и медийното съдържание.
58. Да защитават независимостта на медийните организации и по целесъобразност да предприемат мерки за гарантиране на прозрачност и плурализъм в медийния сектор.

ПРИКАНВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

59. Да облекчи административната тежест, свързана с достъпа до финансиране за европейско съдържание, при пълно спазване на изискванията на Финансовия регламент.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ

Заклучения на Съвета

- Заклучения на Съвета относно засилването на европейското съдържание в цифровата икономика (ОВ С 457, 19.12.2018 г., стр. 2).
- Заклучения на Съвета относно подобряването на трансграничното разпространение на европейските аудио-визуални произведения с акцент върху копродукциите (ОВ С 192, 7.6.2019 г., стр. 11).
- Заклучения на Съвета относно гарантирането на свободна и плуралистична медийна система (ОВ С 422, 7.12.2020 г., стр. 8).
- Заклучения на Съвета относно медийната грамотност в постоянно променящия се свят (ОВ С 193, 9.6.2020 г., стр. 23).
- Заклучения на Съвета „Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“ (ОВ С 210, 3.6.2021 г., стр. 1).
- Заклучения на Съвета относно работния план за културата за периода 2019 – 2022 г. (ОВ С 460, 21.12.2018 г., стр. 12).

Законодателни актове

- Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги) (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69).
- Регламент (ЕС) 2021/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програмата „Творческа Европа“ (2021 – 2027 г.) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1295/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 34).

Съобщения и препоръки на Комисията

- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“, COM(2020) 784 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Плана за действие за европейската демокрация, COM(2020) 790 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“, COM(2020) 67 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „За максимално оползотворяване на потенциала за иновации на ЕС: План за действие в областта на интелектуалната собственост в подкрепа на възстановяването и устойчивостта на ЕС“, COM (2020) 760 final.

Инициативи на Европейския парламент

- Доклад „Искуственият интелект в образованието, културата и аудиовизуалния сектор“ (2020/2017(INI)).

Изследвания на Европейската аудио-визуална обсерватория

- Годишник 2020 – 2021 г., основни тенденции, Европейска аудио-визуална обсерватория (Съвет на Европа), Страсбург.

Съвет на Европа

- Европейска конвенция за кинематографската копродукция, 1992 г.